

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 23 oktober 1996 door de Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van decreet "inzake de kwaliteitszorg in de welzijnsvoorzieningen", heeft op 29 oktober 1996 het volgend advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2º, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, vervangen bij de wet van 4 augustus 1996, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In het voorliggende geval wordt het spoedeisend karakter gemotiveerd als volgt :

- "- De SERV heeft slechts na 3 maanden (zijn) advies (11/10/96, dat dringend werd aangevraagd op 18/7/96, overgemaakt. Hierdoor is heel wat tijd verloren gegaan met het oog op de aanvraag tot advies bij de Raad van State.
- Met het oog op de in het voorontwerp van decreet opgenomen bepalingen inzake de afstemming van de sectorale erkenningsvoorwaarden, evenals de procedureregels voor de erkenning en de intrekking, op de bepalingen van dit voorontwerp van decreet, alsook inzake de termijnen voor wat betreft de inwerkingtreding van herziene sectorale erkenningsvoorwaarden, is het bijzonder gewenst dat het decreet in werking kan treden op 1/1/1997.
- Tevens zou het van behoorlijk bestuur getuigen indien het voorontwerp van decreet inzake de kwaliteit in de welzijnsvoorzieningen in het Vlaams Parlement zou worden behandeld en bediscuteerd samen met het ontwerpdecreet inzake de integrale kwaliteitszorg in de verzorgingsvoorzieningen.
- De SERV dringt in zijn advies eveneens aan op het streven naar congruentie tussen de beide decreten".

*

* *

.../...

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot het maken van de hiernavolgende opmerkingen.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP.

Het ontwerp strekt ertoe aan de "erkende voorzieningen" de verplichting op te leggen bij het vervullen van hun opdracht een "verantwoorde hulp- en dienstverlening" aan elke gebruiker te verstrekken (artikel 4). Onder "erkende voorziening" wordt verstaan een organisatie die met professionele deskundigheid een hulp- en dienstverleningsaanbod realiseert, en die door de Vlaamse Gemeenschap erkend is (artikel 2, 5°). De bedoelde voorzieningen zijn werkzaam op het terrein van de bijstand aan personen, als omschreven in artikel 5, § 1, II, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (artikel 2, 1°).

Onder "verantwoorde hulp- en dienstverlening" wordt verstaan "een hulp- en dienstverlening die rekening houdt met doeltreffendheid, doelmatigheid, continuïteit, maatschappelijk aanvaardbaar is, en gebruikersgericht wordt verleend" (artikel 2, 7°).

.../...

Concreet moet elke voorziening een kwaliteitsbeleid ontwikkelen (artikel 5). Daartoe moet zij een kwaliteitsplanning opmaken en een kwaliteitssysteem uitwerken (artikel 6). Zij moet ook een document opmaken waarin het kwaliteitsbeleid, de kwaliteitsplanning en het kwaliteits-systeem weergegeven worden (artikel 7).

Het ontwerp machtigt de Vlaamse regering om de sectorale erkenningsvoorwaarden en de procedureregels inzake het verlenen en het intrekken van een erkenning "af te stemmen" op de bepalingen van het ontworpen decreet (artikel 8, § 1). De Vlaamse regering moet tevens per sector de inwerkingtreding van het ontworpen decreet en van de herziene sectorale erkenningsvoorwaarden regelen (artikel 10 resp. 8, § 2).

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP.

Het ontwerp strekt ertoe regels te stellen in het kader van de erkenning van voorzieningen die werkzaam zijn in de sectoren bedoeld in artikel 5, § 1, II, van de genoemde bijzondere wet van 8 augustus 1980, d.i. de sectoren behorend tot de bijstand aan personen (artikel 2 van het ontwerp).

Als zodanig behoort de ontworpen regeling tot de bevoegdheid van de gemeenschappen.

.../...

VORMVEREISTEN.

Het toepassingsgebied van het ontwerp is dat van het hele domein van de bijstand aan personen. Op dat domein zijn tal van adviesorganen werkzaam, waarvan sommige verplicht geraadpleegd moeten worden over ontwerpen als het voorliggende.

Binnen de korte tijd die hem voor het geven van zijn advies is toegemeten, heeft de Raad van State geen exhaustief onderzoek terzake kunnen uitvoeren. Hij stelt evenwel vast dat in elk geval advies gevraagd zou moeten worden aan de volgende adviesorganen :

- de Hoge adviescommissie inzake maatschappelijk opbouwwerk (artikel 6, § 2, van het decreet van 26 juni 1991 betreffende de erkenning en subsidiëring van het maatschappelijk opbouwwerk);
- de Vlaamse Hoge Raad voor het Gezin (artikel 1 van het besluit van de Vlaamse regering van 25 november 1987 tot oprichting van een Vlaamse Hoge Raad voor het Gezin).

Het voorliggende advies wordt gegeven onder voorbehoud dat alsnog aan de vereisten inzake de raadpleging van de genoemde en van eventuele andere adviesorganen wordt voldaan.

.../...

ONDERZOEK VAN DE TEKST.Artikel 3.

Volgens dit artikel maken de bepalingen van het ontworpen decreet "integraal deel uit" van de sectorale erkenningsvoorwaarden.

Afgezien van de gebruikte terminologie (decretale bepalingen kunnen moeilijk "deel uitmaken" van erkenningsvoorwaarden), doet dit artikel de vraag rijzen naar de rechtsgevolgen van het ontworpen decreet.

Uit de memorie van toelichting blijkt dat het decreet bedoeld is als een "kaderdecreet", dat pas rechtsgevolgen zal hebben ten aanzien van de voorzieningen nadat de Vlaamse regering de sectorale voorwaarden zal hebben "afgestemd" op het decreet en tevens bepaald zal hebben binnen welke termijn de voorzieningen aan de aangepaste voorwaarden moeten voldoen (zie ook de artikelen 8 en 10). Het naleven van de aldus aangepaste voorwaarden zal dan een voorwaarde zijn voor het verkrijgen of het behouden van een erkenning.

Zoals artikel 3 geredigeerd is, wekt het de indruk dat het decreet, na de inwerkingtreding ervan, toch rechtstreeks gevolgen heeft. Aangezien zulks niet strookt met de bedoeling van de stellers van het ontwerp, kan het artikel beter weggelaten worden.

.../...

Artikel 8.

1. Artikel 8, § 1, machtigt de Vlaamse regering om de sectorale erkenningsvoorwaarden, evenals de procedureregels voor de erkenning en de intrekking van de erkenning, "af te stemmen" op de bepalingen van het ontworpen decreet.

Zoals die bepaling geredigeerd is, houdt zij geen machtiging in om bepalingen van een decreet aan te passen, zelfs niet als die bepalingen erkenningsvoorwaarden of procedureregels inhouden. De gemachtigde van de regering is het hiermee eens. De memorie van toelichting, meer bepaald de commentaar bij artikel 8, zou dan ook in die zin aangepast moeten worden.

2. Wat in het bijzonder de machtiging betreft om de procedureregels "af te stemmen" op het ontworpen decreet, heeft de gemachtigde van de regering verklaard dat die machtiging kadert in de bedoeling om een eenvormige erkenningsprocedure uit te werken, die zou gelden voor alle sectoren van het welzijnswerk. De gemachtigde is het ermee eens dat die bepaling, aldus bekeken, niet past in het ontworpen decreet, en dat ze beter wordt opgenomen in een ontwerp van decreet over de oprichting van een Gezins- en Welzijnsraad als beleidsadviserend orgaan voor alle betrokken sectoren, dat thans voorbereid wordt. Volgens de gemachtigde mogen de woorden "evenals de procedureregels voor de erkenning en de intrekking van erkenning van organisaties" uit artikel 8, § 1, worden weggelaten.

.../...

Artikel 9.

1. Volgens dit artikel organiseert de Vlaamse regering per sector het toezicht op de naleving van de bepalingen van het ontworpen decreet, en bepaalt zij nadere regels in verband met de rapportageverplichting van de voorzieningen.

De gemachtigde van de regering heeft verklaard dat het de bedoeling is dat de Vlaamse regering aldus regels zou bepalen die specifiek zijn voor het toezicht met betrekking tot het door de voorzieningen gevoerde kwaliteitsbeleid, en die voor het overige geen afbreuk zouden doen aan de bestaande regelingen inzake toezicht op de naleving van de sectorale erkenningsvoorwaarden.

2. Tot de vast te stellen regels behoort volgens de gemachtigde onder andere het verlenen van toegang aan de met het toezicht belaste personen tot de voorzieningen, en het verlenen van een recht van inzage in de documenten die bij de voorzieningen berusten.

Aldus wordt een inmenging in een aantal fundamentele vrijheden beoogd, in het bijzonder in het recht op eerbiediging van het privé-leven en de woning. Opdat zulke inmenging geoorloofd zou zijn, zouden de voorwaarden ervan in het ontworpen decreet zelf bepaald moeten worden, of zou de delegatie aan de regering in elk geval nader gepreciseerd moeten worden.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	W. DEROOVER,	kamervoorzitter,
	P. LEMMENS,	staatsraden,
	L. HELLIN,	
	A. ALEN,	assessoren van de
	H. COUSY,	afdeling wetgeving,
Mevrouw :	F. LIEVENS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. R. THIELEMANS, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

F. LIEVENS.

W. DEROOVER.